

Aandachtspunten Dekking Landmateriaal (AVB – WLM)

Aandachtspunten voor Dekking Landmateriaal onder een Aansprakelijkheidsverzekering voor Bedrijven (AVB) en een Werk- en Landmaterieelverzekering (WLM)

Regelmatig komt de vraag op welke dekking er is voor aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door landmateriaal onder een aansprakelijkheidsverzekering voor Bedrijven (hierna “AVB”) of onder een Werk- en Landmaterieelverzekering (hierna “WLM”). In de groot zakelijke markt kennen wij een specifieke WLM-polis. Hoe verhoudt deze polis zich tot de marktconforme AVB-voorwaarden, beter bekend als de NBA 2023 voorwaarden?

Schade met of door een motorrijtuig

In de NBA voorwaarden is aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door een motorrijtuig uitgesloten van de dekking. Voor het *rij-risico* is immers voor de meeste motorrijtuigen een verplichte verzekering van kracht op basis van de Wet Aansprakelijkheid Motorrijtuigen (“WAM”). Ook het zogeheten *werk-risico* – het risico dat samenhangt met werkzaamheden waarvoor het voertuig wordt gebruikt - wordt in de NBA voorwaarden uitgesloten. In de markt zijn overigens andere AVB voorwaarden beschikbaar die wel het werkrisico dekken, maar die zullen wij hier buiten beschouwing laten.

Vanaf 1985 is in de Nederlandse markt de Werk- en Landmaterieelverzekering (“WLM”) geïntroduceerd. Dit is een verzekering specifiek opgezet om schade met of door een motorrijtuig te dekken. De polisdekking ziet toe op de verplichte verzekering krachtens de Wet Aansprakelijkheid Motorrijtuigen (“WAM”) voor het *rij-risico* en biedt daarnaast ook dekking voor het *werk-risico*.

Aansluiting van de NBA voorwaarden en WLM

De WLM wordt in de groot zakelijke verzekeringsmarkt gezien als een verzekering die specifiek is opgericht voor zowel het *rij-* als *werk-risico* en zal daarom primaire dekking dienen te bieden. Dit geldt overigens niet voor elke WML-polis, die in de markt te koop is.

Bij het opzetten van de WLM beoogden verzekeraars de zogenaamde spiegelbeelddekking te bewerkstelligen met de AVB-voorwaarden: de dekking van een bepaald risico op de ene polis is gespiegeld aan de uitsluiting onder een andere polis, en omgekeerd. Bij het realiseren van deze spiegelbeelddekking is het belangrijk rekening te houden met enkele aandachtspunten om dekkingshiaten te voorkomen.

Aandachtspunten ter voorkoming van dekkingshiaten

Om dekkingshiaten te voorkomen is het belangrijk dat wordt nagegaan of de desbetreffende WLM naadloos aansluit op de NBA voorwaarden. Hierbij signaleren wij een aantal belangrijke aandachtspunten ten aanzien van de te onderzoeken condities en te verzekeren activiteiten:

- Mocht blijken dat de WLM polis niet aansluit op de NBA voorwaarden dan kan een werkmateriaalclausule opgenomen worden in de AVB polis. Dit is van groot belang, want als deze clausule niet wordt opgenomen gelden de algemene voorwaarden van de NBA waarin schade met of door een motorrijtuig is uitgesloten. Deze uitsluiting is zoals reeds vermeld ook van toepassing op het *werk-risico*;
- Het VNAB heeft een werk- en/of landmateriaalclausule ontwikkeld (modelclausule A16, versie 1-11-2019). In deze clausule wordt de motorrijtuigenuitsluiting in de algemene voorwaarden terzijde gesteld. Deze clausule maakt onderscheid tussen “eigen” materieel” en materieel van “derden”:
 - “eigen” materieel: in geval de verzekerde organisatie eigenaar is of over werkmaterieel beschikt uit hoofde van huurkoop of lease, geldt er een afwijkend eigen risico voor het *werk-risico*. Het rij-risico blijft onder de AVB volledig uitgesloten.
 - materieel van “derden”: indien de verzekerde organisatie materieel van derden gebruikt, dient de derde zorg te dragen voor de verzekering voor schade veroorzaakt door het landmaterieel voor het *werk-risico*. De AVB biedt door opname van deze clausule dekking als excedent boven de WLM polis respectievelijk voor het verschil in voorwaarden. Excedent WAM voor het *rij-risico* moet separaat geregeld worden.
- In de WLM kunnen beperkende voorwaarden zijn opgenomen, zoals bijvoorbeeld opname van een beperkte dekking of sub-limiet voor schade aan kabels en leidingen of voor schade als gevolg van regiefouten. Als dit het geval is, is het van belang dat in de AVB geregeld wordt dat er dekking is boven hetgeen verzekerd is onder de WLM of dat er dekking is voor het verschil in voorwaarden;
- Ingeval van huur- en verhuur van landmateriaal is het belangrijk dat er goed gekeken wordt naar de contractuele afspraken die er gemaakt worden tussen huurder- en verhuurder en wie de WAM-dekking voor het motorrijtuig dient uit te nemen. De verzekeringen dienen op deze contracten afgestemd te zijn;
- Door de invoering van de 6^e WAM richtlijn zijn er alleen maar meer motorrijtuigen bijgekomen die verplicht verzekerd moeten zijn (verzekeringsplicht geldt ook voor voertuigen die uitsluitend op eigen terrein gebruikt worden);
- De invoering van de 6^e WAM richtlijn schept ook meer duidelijkheid: het is nu vastgelegd dat de WAM niet van toepassing is wanneer een voertuig op het moment van het ongeval niet wordt gebruikt als vervoermiddel, maar bijvoorbeeld als industriële of agrarische krachtbron. Is dit het geval, dan is de WLM niet van toepassing en zal de schade onder de AVB moeten worden afgehandeld.

Eventuele samenloop

Mocht er onverhoopt toch dekking zijn onder zowel de AVB als de WLM, dan kan als uitgangspunt worden aangehouden dat een 'specifieke' verzekering als eerste wordt aangesproken ingeval van schade. Mochten er toch twee of meer verzekeringen tegelijk dekking bieden, dan is er sprake van samenloop. Dit zijn de 'spelregels' ingeval van samenloop:

- ingeval van samenloop kan de verzekerde kiezen welke verzekeraar hij als eerste aanspreekt. De eerste verzekeraar die aangesproken wordt door de verzekerde, is in beginsel verplicht om de schade te vergoeden;

- de aangesproken verzekeraar kan van verzekerde verlangen om de andere verzekeraars die mogelijk dekking zouden bieden, bekend te maken. Zelfs ingeval de aangesproken verzekeraar besluit de schade onverplicht te vergoeden;
- verzekeraars gaan in overleg om de schade voor een evenredig deel te verdelen.

Disclaimer

De technische commissies Varia en Transport hebben deze aandachtspunten met de grootst mogelijke zorg bijeen gebracht.

De aandachtspunten moeten gezien worden als niet uitputtende, vrijblijvende informatie die kan dienen als hulpmiddel bij het voorkomen van mogelijke dekkingshiaten. De aandachtspunten zijn nadrukkelijk niet bedoeld als voorschrift of richtinggevend document of als (interpretatie van) (model)voorwaarde(n) en/of -clausule(s).

De VNAB is niet aansprakelijk voor de toepassing van deze aandachtspunten of van onjuistheden of onvolledigheden daarin. De tekst is beschikbaar via de website van de Coöperatieve Vereniging Nederlandse Assurantiebeurs U.A. www.vnab.nl.

